

Előfizetési árak.

Helyben házhoz hordva:

Egész évre . . . 12 frt — kr.
Fél évre . . . 6 frt — kr.
Negyed évre . . . 3 frt — kr.
Egy óra . . . 1 frt 10 kr.

Vidékre postán küldve:

Egész évre . . . 14 frt — kr.
Fél évre . . . 7 frt — kr.
Negyed évre . . . 3 frt 50 kr.
Egy óra . . . 1 frt 20 kr.
Egyes számok ára . . . 6 kr.

POZSONY

Politikai, társadalmi és közgazdasági napilap.

Megjelen minden köznapon, délutáni 5 órakor.

Szerkesztőségi iroda

kiadó hivatal:
Barát-utca 5. sz., I. emelet.
Kéziratokat nem küldünk
vissza s leveleket csak bér-
mentve fogadunk el.

Hirdetési díjak:

Négyhasábos petitsor egy-
szeri beiktatásáért 10 kr.

A nyílt térben egy petitsor
ára 25 kr.

A főrendek és a zsidóházasság.

Pozsony, dec. 3.

Innen-onnan már másfél évtizede annak, hogy a felső ház reformját égető kérdésnek hirdetjük.

Emelkedtek már helylyel-közzel oly hangok is, melyek a felső ház fő alkatelemeit, a főpapságot és főnemességet csak akadályoknak jelezték a nemzet alkotmányos, szabad fejlődésének útján.

Sokan múmiákat láttak bennük, melyek a pezsgő közelet vidor tevékenységét, ha egyébbel nem, tespedő mozdulatlanságukkal csak csökkenteni képesek.

El velők a lomtárba; úgy sem ismerte a nemzet századokon át a két kamarai rendszert. Így is szóltak sokan, kik gyökeres és mélyre ható reformot „tabula rasa” nélkül képzelné sem tudnak.

Napjaink eseményei alkalmasint még ezeket is más nézetekhez terelik, még ezeket is meggyőzik arról, hogy a józan politikának nemcsak reformáló, hanem konzerváló irányban is kell haladni.

Ki is volna oly dőre, hogy egy ezred-éves multtal dicsekvő nemzetről azt merné állítani, hogy intézményei egytől-egyig korhadtak, azok között konzerválni való nincs, sőt rossz, elvetendő maga az alap is, melyeken nyugosznak?

És mégis találkoznak ilyenek is.

Legelső sorban maga a Tisza-kormány az, mely a nemzet életfájának gyökerére fejszét emel; Tisza Kálmán kormánya vállalkozik azon hérosztratoszi munkára, hogy földülje azon vallás-erkölcsi alapokat, melyeken hazánk polgárosodása nyugszik; a zsidóktól támogatva, igájába hajtotta a képviselőház többségét, hogy a zsidó-keresztyén házasság által becsempészsze a keresztyén családok szentélyébe a talmud-morál mélyét, hogy teljesen letörülje nemzetünk polgárosodásáról a keresztyén jelleget, hogy a különben is nyúlzaporaságú zsidóságot még nagyobb számban nemcsak elárasztassa a nép között, hanem egyenesen beoltsa a nemzeti élet ezredéves tölgyébe, melyet benne termő féregként annál biztosabban megörölhessen.

Tárca.

Jóka iné.*)

Előtted minta nem volt, s minta lettél;
Utánad sok ment, s mögötted maradt,
Játszottál, mindent a játékra tettél,
S mindent megnyertél, mit szerencse ad.
Még templom sem volt, s már papnöje voltál
Oly hitnek, melyről még csak álmodánk:
S kezdetül is gyúlt az a Veszta-oltár,
Melyből kiröppent új prométhéi láng!

Igen! azok a bódék, ama sátrak,
Melyeknek vándor népe voltatok,
Azok tevék, hogy ti — mikor a bátrak
Is ingadoztak, hont foglaltatok! —
Egy ezred év előtt is sátoros had
Foglalt hazát itt, s hagyta örökül:
S mikor e nép nagy súly aiatt lerokadt,
Új sátoros had jött, s emelte föl.

Óh! könnyű most, mikor már megművelve
Jutalmaz munkát a magyar haza!
De mikor nem volt sem szava, se nyelve,
S közönyből állt egyetlen vigasza;
Mikor a művész csak tövisbe lépett,

*) A mult szombatán az ünnepelt művész művésztiszteletére rendezett lakoma alkalmával elszavalta a szerző.

Ezer hála az égnek, hogy azon anynyiszor ócsárolt felsőház még eddig a Tisza-kormány áldástalan kezének rombolásától menten megmaradt; két fő alkatelemében, a főnemességben és a főpapságban még mindig elég ébernek mutatkoztak azon kötelességérzet, melyet a nemzet ezredéves hagyományainak tiszteletben tartása nélkül képzelné sem tudunk.

A magyar nemzet főrendei és főpapjai magas műveltségöknél fogva nem lesznek zavarba ejthetők azon hamisan alkalmazott frazisek által, melyekkel a zsidó sajtó port hint a nagy közönség szemébe; ők tudni fogják azt, hogy a zsidó-keresztyén házasság minden esetre bomlasztó hatással lenne a keresztyén jellegű világpolgárosodás alapjára, amit elhárítani minden józan politikusként elengedhetetlen kötelessége.

A népképviselők többsége rúttul megcsalta a nép bizodalját, a legközelebbi napok — reméljük — azt a lélekemelő jelenetet tüntetik föl, hogy a főnemesség és főpapság lép sorompóba a magyar nép vallás-erkölcsi érdekeinek megóvásáért.

Ráth Ferenc.

Simor bibornok-primás úr tegnap óta a fővárosban időz s a püspöki karral, valamint a főrendi ház több kitünőségével is tanácskozik a zsidó-keresztyén házassági törvényjavaslat fölött, mely még e hét folytán a főrendek tanácskozásának napirendjére kerül. A püspöki kar, valamint a mágnások nagy része is határozottan ellenzi ezt a famózus javaslatot s biztosra lehet venni, hogy a főrendi ház teszi azt jóvá, amit a képviselőház megmagyarázhatatlan vakságában elrontani iparkodott.

A képviselőház pénzügyi bizottsága tegnap elfogadta a jövő 1884. év első negyedére szóló indennit, bevégezte továbbá s pénzügyminiszteri tárcának még hátralevő tételei fölött is a tanácskozást s ezzel az egész költségterv el van intézve. A ndrássy gr. azt indítványozta, hogy az ércbányákat, melyeknek művelése igen költséges, adnak el, de ezen indítványt a bizottság elvetette.

S együtt születek „költő s sorsharag:”
Te, ifju szépség, hogy kerest a szépet, —
Már példa voltál, — s kezded útadat.

Még gyermeklány, s már oktatól anyákat,
S ki alig eszmélt, eszmét hinte szét.
S a művésztől ott a honfibanat
Megtanulá a küzdés gyönyörét.
A kéz, mely tapsolt, tette is erős lett,
Kis szinpad szülte a nagy szinpadot;
S mint ott te hősnő, — itt mindenki hős lett!
S szabadság harcjátékát adta ott.

S mikor alig emelte föl, s a végzet
A porba sújtá újra e hazát;
Mikor csak egy, a jóltevő művészet
Hozhatta a reménynek vigaszát;
Mikor kis szinpad lett egész világunk
S egész világot pótolta ez nekünk:
Megint te voltál, kit rajongva láttunk,
S szerepeidből vettük szerepünk.

Nemes Brútsnak álmait te szótted.
S mi tudtuk azt tovább álmodni hón.
Koriolán vas térde te előtted
Hajlott a porba, s Róma mentve lón.
Rikárd vad vérengzésin sírni véled,
Hol sírni másképp, hajh! nem volt szabad,
Jótétemény volt, bűnk is könnyűvé lett,
S a szellem szárnyán fölrepült a rab!

S a hit, hogy a bűn, bármilyen hatalmas

Horvátországban az új bán kinevezése, amint látszik, az összes pártok tetszésével találkozott. Különösen a nemzeti párt azzal készült örömet nyilvánítani, hogy K h u e n - H é d e r v á r y gróft mennél nagyobb ünnepélyességgel fogadja. A tartománygyűlés egybehívásához is megkezdették az előkészületeket s a folyó hó 10-14 között a zágrábi tartománygyűlés megkezdte a jövő évi költségterv tárgyalását s legelőször is az indennit kérdését intézi el.

Az olasz kormány, amint a „Riforma” jelenti, a mostani kamara üléseit a költségterv megszavazása után azonnal meg akarja szüntetni s az új ülésszakot január elején királyi trónbeszéddel nyitja meg.

Belgiumban, amint látszik, ragadni kezd a francia egyházpolitika. Ugyanis a mult szombaton terjesztette be az igazságügyi bizottság a kamarának azon tárca költségtervét oly javaslattal, mely a legmagasabb egyházfők fizetését jelentékenyen leszállítja és parlamenti vizsgáló bizottságot sürges püspöki megyék titkos pénztára ellen.

Hicks basa vereségéről most már szemtanuk után egyes részletek is meg vannak állapítva. Magát a basát a csata harmadik napján lándzsadöféssel ölték meg, mikor pedig löszereiből teljesen kifogyott, katonáit a kutaknál mészárolták le a próféta emberei. — A görögök és koptok, valamint a francia és magyar-osztrák konzulátus is elmenekült Khartumból.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése december 1-én.

Napirend: az új adótörvény.
Irányi Dániel: T. ház: A törvényjavaslatot nem fogadom el; hozzájárulok ahhoz a különvéleményhez, melyet Helfi t. barátom nyújtott be s egyuttal fontos teendőre bátorodom felhívni a t. képviselőháznak becses figyelmét.

Most már az adóknak nemcsak nagysága, hanem célszerűtlensége és aránytalansága ellen is

A büntetést ki nem kerülheti;
E hit, mit a szív csillagokból olvas,
S mely a gyöngét fentartja, élteti:
E hit belőled szállt belénk s akármí
Csapás vagy szégyen, nem ingatta meg, —
S Makbeth királynét látva álmodt járni,
Bocsánat kelt, a bosszuvágy helyett.

S a szigetvári vértanuk imája, —
Mely Anna vérző özvegyéje lett;
Elsülyedt Róma szép Glicéria, —
Akit igaz szerelme büntetett;
Szép Csáky Lóra könnye, megsiratván,
Kit jég hideg dölyf izzó trónra vet:
Mind-mind jelkép volt, s mindnyájunkra hatván,
Emelt, tanított és erősített.

S ki tudná mindazt elsorolni dalban,
Mely mind egy-egy külön dalt érdemel?
Ki győzné elsorolni, hány diadalban
Győztél te, kit egy ország ünnepel?
Ki győzné megszámlálni koszorúdat?
S a sziveket, melyekben áldva élsz?
Oly magasan végzed te hosszú útad,
Hogy elszédül, ki arra visszanéz.

S nemcsak azoknak voltál te kegyence,
Kik sors kegyét tebenned köszönék:
Hozzád hű volt a változó szerencse.
S nem fordítá el üdvözöz szemét.
Tán tudta, érzé, hogy méltó jutalmat,

hangos panaszokat emelnek. Ugyanazért elérkezettnek látom azon időt, hogy a törvényhozás a meglevő adórendszer gyökerestül átvizsgálja és olyat létesítsen, mely az ország valódi szükségének megfelelően. Annál fogva bátor vagyok indítványt terjeszteni elő, amely következőleg hangzik: Küldjön ki a t. képviselőház egy 21 tagból álló bizottságot a végre, hogy tekintetbe véve egyfelől az ország valódi szükségét, másfelől annak józanul várható jövedelmeit, illetőleg a lakosok adóképeségét s meghallgatván a kormány tagjain kívül más illetékes szakférfiakat, dolgozzon ki úgy az egyes, mint a közvetett adók tárgyai, mennyisége, s egymásközi aránya iránt célszerű javaslatokat, jelentése a legközelebbi országgyűlésnek legfeljebb második ülészaka elején beavatván. Kérem a t. képviselőházat, méltóztassék határozati javaslatomat elfogadni.

Horánszky Nándor: T. képviselőház! Azon határozati javaslatra vonatkozólag, melyet t. képviselőtársam Irányi Dániel nyújtott be, megjegyzem hogy olyan nagy mű kezdeményezésének a kormánytól kell kiindulni.

Evek óta vezeti a t. kormány ennek az országnak ügyeit és mégis ahelyett, hogy mint 1875-ben megígérte s 1876-ban ismételte: gyökeres adóreformot terjesztett volna elő, évről évre aprólékos pénzügyi rendszabályokkal igyekezett a pénzügyi helyzetet fentartani. Ily helyzetben szívesen üdvözlöm Irányi Dániel képviselő társam határozati javaslatát.

A szőnyegen lévő törvényjavaslat a tizenötödik részint direkt, részint indirekt adóemelési javaslat, melyet a t. kormány a törvényhozásnak ajánl. Tizenöt adóemelést, t. ház, minden más országban a lehető legelősebb megfigyeléssel találkozott volna, csak nálunk nem, hol sok egyéb szerencsétlenség mellett sikerült a korszellemet is annyira megölni, hogy itt ugyan tehet a t. kormány, amit jónak lát. Hová jutottunk már e téren? 1874-ben, midőn az adóemelést eszméjét ebben az országban először pendítették meg, nemcsak a közvélemény, nemcsak az akkori ellenzék, élén az igen t. miniszterelnök urral, szent szörnyűködéssel fordultak el az adóemelést eszméjétől, mert hogy saját szávaikkal éljek — ezt nemzetellenes merényletnek tartották, de elfordultak a deákparti férfiak kiválságai és gondolkodóbbjai is. Esimét. ház, ma kilenc év után az általános elszegényedés és a megélhetési nehézségeinek fokozódó tünetei közepette előáll a t. pénzügyminiszter ur és egész szárazon három milliárdnyi adóemelést kíván az országtól, mintegy szatiraként pedig nyomban hozzáteszi, hogy az 1884-iki költségvetésben 39 millió forintot meg fog haladni ismét az összeg, melyet az ország saját bevételeiből fődözni nem képes.

De, t. ház, alig van nagyobb önámítás, mint azt hinni, hogy ezen 3 millió frttal az államháztartásban a rendes költségvetés egyensúlya helyre fog állani. Sőt tovább megyek és azt állítom, hogy ha nem 3 millió frt, de sokkal nagyobb adóemelés is az államháztartás rendes részében az egyensúlyt helyre állítanók, segítve az ország pénzügyi nyomorán egyáltalán nem volna, mert nem abban van a baj, hogy a költségvetés egyik, vagy a másik részében mutatkozik a deficit, hanem a végleges eredményben, az államháztartás azon végleges eredményben, mely szerint évenként óriási deficitekkel küzdünk mindig.

E tekintetben a bizonyítás nem is nehéz, csak egy kis őszinteség szükséges, mely, azonban ami pénzügyi kormányunkból évek óta számüzve van.

Hát az államháztartás rendes részében csakugyan 2 millió 680 ezer forint a deficit és az a

10 millió kerekösszegben, mely az államadósságok tökéjére és a földterhelmentesítési kötvények törlesztésére vétetik fel és mint felvett kölcsön helyzetetik be a rendes bevételek közé, nem deficit-e? A deficit tehát nem harmadfél, hanem tizenharmadfél millió. Továbbá vajon azon összeg, mely 1884-ben hitel útján leendő beszerzendő és mely körülbelül 27 milliót tesz, ha ugyan újabb kiadások nem fognak időközben megszavaztatni, és melynek kibocsátási arányát tekintve, bizonyára jó részét felemészti azon összegnek, melyet elérni fogunk az adóemelést által, nem az 1883-ik év deficitje lesz-e ez? A kormány pénzügyi politikája tulajdonképp csak két eszméből áll: az egyik az adóemelést az államadóssági kamatok fedezése, másik az újabb adósságszínálás beszerzése.

De valamint az eddigi összes adóemelések eredményeit elnyelték a kormány által összehalmozott rengeteg államadósságok kamatai, éppen úgy leszünk ezen adóemeléssel is, melynek eredményét legfeljebb két esztendői kölcsönszükségletnek kamatai el fogják emészteni és a végeredmény mégis az, hogy a 9 évvel ezelőtt inaugurált pénzügyi politika, mely a nemzetnek ünnepélyes ígéretet tett, melynek beváltására 9 év után csak mégis komolyan kellene gondolni, ezen pénzügyi politika — mondok — totáliter megbukott. És, t. képviselőház, még ha csak megbukott volna, de nemcsak hogy megbukott, me t én ezt még szerencsés helyzetnek tartanám és az ország részére alig képzelhetnék nagyobb szerencsét, mint ha az 1875-iki helyzetet visszatermehetnék, mert 1875-ben megvolt, igaz, a 39 millió frt deficit, de rendelkezésre állottak az országnak mindazon segélyforrások, melyek azóta kimerültek és céltalanul elpazaroltattak. (Helyeslés a baloldalon.) 1884-ben meglesz a 39 millió frt deficit — bár szerintem sokkal több — azonkívül ki vannak apasztva az őz források, a politika tehát nem csak hogy megbukott hanem a helyzet határozottan sokkal rosszabbra fordult.

Legyen szabad kitérőleg itt még egy körülményt fölemlítenem és ez az, hogy a pénzügyi politikában mutatkozó nagy deficit mellett van ez országnak még egy más valóban nagyon szerencsétlen deficitje is, és e deficit az ország és a magyar állam politikai konszolidációjának fölfogásom szerint erős hanyatlása, amely felé ez ország lépten-nyomon megy. A magyar államesszme iránti rokonszenv, t. ház, a nemzetiségeknek bár jogtalanul és méltatlanul, de kétségtelenül erősen lazult; a magyar állam integritása Horvátországban erkölcsileg meg van verve és ezen szomorú politikai deficitnek, t. ház, egyik alapja é p a k ö v e t e t t p é n z ü g y i é s k ö r m á n y z a t i p o l i t i k á b a n v a n, mert az ország nemzetiségei és a Szt. István birodalmának egyik kiegészítő részét képező Horvátország a magyar államot csak mint terheinek fokozóját, csak mint egy rossz és részben korrumpált adminisztrációnak föntartóját és okozóját ismeri.

Ami már ezen adójavaslatot illeti, én ezen adónak három rendbeli hibáját ismerem föl. Az egyik az, hogy ezen adó tulajdonképp egy ugrás a sötétbe minden logikai rend és kombináció nélkül; a másik, hogy igazságtalan; a harmadik, hogy az adózás terén az osztályharcot hívja ki és szítja.

Ily viszonyok közt, egy bukott pénzügyi és hibás kormányzati politika mellett a kibontakozás minden reménye nélkül ezen önmagában véve is kétes természetű, igazságtalan és osztályharcot szító, adóemelési törvényjavaslatot el nem fogadom.

Midőn ezt teszem, lehetetlen, hogy ki ne fejezzem sajnálkozásomat affőltét, hogy a t. kormány ily eszmenélküli, rendszertelen és tarthatatlan kor-

ülnek a Memnon-szobrok. Csakhogy minket nem homokpuszta vett körül, hanem egy új paradicsom. Higyték el nekem, akik az ifjú nemzedékhez tartoztok, hogy ez a mi világunk valódi paradicsom. Mi tudjuk azt, akik az ellenkező világot láttuk. Nehéz teher lehet a pokol félelme. Ezt nem ismerem. De a visszaemlékezés a pokolra még nehezebb. Azt már jól ismerem. Nem nevezem annak azt a korszakot, amikor szenvedések közt törtek utat a művészet és irodalom első hősei. Ez nekik gyönyör volt. Nem mondom annak azt az időszakot, amidőn a művészet fölmentjei a Duna zajló jegén átjöttek minden kegyes pénteki napon, — amikor minden kol-dulás meg van engedve — elismerést köldülni nemzetünknek egy idegen házban.

Nem nevezem pokolnak a kort, mikor a nemzeti színház primadonnájának 40 frt fizetés mellett kellett teljesíteni hivatását. Volt egy gazdag mecénása, a reménység, aki tudjuk, hogy bőkezű uraság, aki kipótol mindent... (Tetszés.)

De egyszer eljöttek a napok, mikor mindaz, amit anynyi nagy szellem anynyi fáradság, anynyi ész, anynyi küzdelem árán morzsáinkint összehordott, — összeomlott. Akkor történt, hogy egy hatalmas ur elhívatta a nemzeti színház igazgatóját, s azt mondá neki, hogy most, miután a német színház leégott, a német Tháliának háza nincs, a nemzeti színházat kell megosztani, hogy az föl-váltva a német és a magyar múzsa háza legyen, egyik nap a magyar, másik nap a német játszszék benne.

mányzati és pénzügyi politikát a végletek szélére hajt. Hiába mondják önök, hogy egy örökséget vettek át a multból, melylyel küzdeniök kell. Vehettek volna önök bármely örökséget át, azt azon uton, amelyen jártak és jának, megromtották volna, aminthogy megromtották mindent még azon a téren is, amelyen kezeik szabadok és a multak által semmi irányban kötve nem voltak. Mert t. ház, a közgazdasági politikán kezdve, az okkupációs politikán folytatva, a nemzetiségi dolgokat megromtva, Horvátországban teljesen megmérgezve a közszellemet és politikai erkölcsöket kiölte, az adókat végtelenségig fokozva, egy rideg parturátumot megteremtve: más eredményekre nem juthattak, mint azokra, amelyek előtt állunk, s amelyek bizony el fognak bennünket vezetni, fájdalom, nemcsak a pénzügyi, hanem a politikai bukáshoz is.

Hiába mondják önök, hogy többségük van. Az alkotmányos országok hanyatlását is a többségek idézték elő, a többségek, melyek nem magasabb célokért, nem magasabb eszmékért, hanem a hatalom megtartásáért küzdöttek.

Ily politikához különösen akkor, midőn az nemcsak bizalmi kérdés, hanem a nemzetnek immár életnedveit megtámadó, erőszakos adóztatási kérdés is, részemről hozzájárulni nem akarok és ezen törvényjavaslatot meg nem szavazom.

Móricz Pál azt hiszi, hogy a parlamentárismus elvébe ütköznék, ha ma küldene ki a képviselőház bizottságot, amely a jövő országgyűlésnek tegyen jelentést. Elfogadja a törvényjavaslatot.

Becker János meg van győződve, hogy a tárgyalás alatt levő törvényjavaslat pártkülönbség nélkül mindenkiiben megdöbbenést okozott. E javaslat újabb bizonyítéka annak, hogy a 67-ki kiegyezés a gazdasági és állami tönk lejtőjére juttatta az országot, amelynek alapján az államháztartásban a szükségesség egyensúly helyreállítható soha sem lesz. Helfy különvéleményét pártolja.

Vidliczkay József a deficitet organice kívánja megszüntetni, mely organikus megszüntetés abban áll, hogy minden irányban emelni kell a produktót. A törvényjavaslatot még általánosságban sem fogadja el.

Elnök az ülést félbeszakítja abból az okból mivel még a kérvények intézendők el.

Szekely előadó előterjeszti a kérvényi bizottság javaslatát a csángók szorult helyzetének javítása s lételik biztosítása tárgyában benyújtott kérvény iránt. — A kérvényi bizottság javaslata odairányul, hogy a jelen kérvény az aldunai telepésekről szóló ügy tárgyalandó s addig is az illető iratok a ház irodájában megtekintés végett kiteendők.

Thaly Kálmán kijenti, hogy a moldvai magyarokról is van szó. A Moldva-Oláhországban élő magyarság 200 ezerről 70 ezerre olvadt le. Kéri a kormányt, hogy mentse meg, ami megmenthető.

Soassich Pál (Halljuk!) azt a kérelmét fejezi ki, hogy előtte szóló nyugodjék meg a kérvényi bizottság javaslatában. Biztosítja, hogy a kormány készséggel járt el ez ügyben. Van az országban két társulat, mely ez ügyvel foglalkozik. Egyik a Szent-László-társulat, a másik a csángó-egyesület s azonkívül a dunántúli ref. egyháznak is van missziója. Szívesen tesz tanúságot arról, hogy szóló, mint a csángó-egyesület elnöke, a miniszterelnökkel szemben mindig előzékenységet tapasztalt.

Madarász József elismeri ugyan, hogy a kormány tett valamit, de szükséges, hogy figyelmébe újra s újra ajánljuk. Főlemlíti, hogy Szlavoniában a protestáns gyermekeket nem tanítják magyar nyelvre. (Egy hang a szélsőbalon: Ki a gondnok?)

Csanády Sándor: Tisza Kálmán.

Az igazgató csendesesen ingatta rá a fejét és hallgatott. Akkor azt mondá a hatalmas ur: no hát a hétből hány napot engedné át az idegen művészetnek? Az igazgató megint csak nem felelt.

— Mondjon hát valamit! ismétlé a hatalmas ur, — hogy mégis hány napra engedné át a magyar színházat.

Erre az igazgató a maga ismeretes budai akcentusával így szólt:

— Wenn i' reden m u s s', sag i' a'mol. Wenn i' reden kann, sag i' k'amol. (Simoncsics János volt az igazgató. Haynau a hatalmas ur.) (Taps és derűtség.)

A nemzeti színház meg volt mentve a magyar színészet számára. Akadtak derék polgárok, akik a német Tháliának saját hajlékot emeltek, s ezzel a magyar otthonát megmentették. Köszönet érte a derék embereknek.

Én az idegen művészetet tisztelem, élvezem, szeretem a maga házában.

A nemzeti színház magának lett hagyva; de egyuttal a nagy nemzeti zsidbadás korában nagyon is elhagyva. És egy másik szomorú napon az ország kormányzója felhívott engem, mint aki akkor az egyetlen újságíró voltam, aki a nemzeti színház mellett buzgólkodott. Megmutatta nekem a színház évi számadásait, és így szólt:

— Lásza, ebben az évben a közönség elhidelése miatt elköltötték a nemzeti színház alaptökéjének egy ötödét. Ha ez így megy tovább, négy év múlva a nemzeti színházat bezárjuk!

Olyat, mely érdemiddel érne fel,
Szokásos hála s tisztelet nem adhat,
S hogy erről gondoskodni neki kell.

S gondoskodott! — S im páratlan te, páru!
Magadhoz ép oly páratlan nyerél.
S hogy dicsőségték így egymásra hárul,
Mindkettőn örök, teltős fényben él.
S ha minden koszorút a porba dobnál,
S volna csak mint a nőknek sokjai:
Ügy is dicsővé tenne oldaladnál.
Szívednek koszorúsa, Jókai.

Nemes hölgy! oh! mit adhatunk mi neked,
Kiknek te adtál egy félszázadot?
Lehet-e méltón ünnepelni téged,
Hogy koszorúdba fonjuk e napot?
Lehet! — S meg is van! — Tégedet csodáltak,
Mikor nem élt még nemzet e hazán,
Mely értett volna! — Ma? — ez más csodálat
Mi é r t ü n k, — s így csodálunk igazán.

1883. december 1-én.

Ifj Ábrányi Kornél.

Jókai ugyanazon alkalommal az ifjú írói és művészi nemzedékre a következő pohárköszöntőt mondá:

Kedves Barátim és Barátnőim! Valóban elgondolkozásra méltó rendelkezése a sorsnak, hogy egy elmúlt nagy korból mi ketten maradtunk így egymás mellett úgy a feleségemmel, mint ahogy

Tisza Kálmán miniszterelnök: T. ház! Arra, amit Madarász képviselő ur utóbb említett, miután hallottam is a kérdést, hogy ki a gondnok, és a feleletet reá, hogy Tisza Kálmán, biztosíthatom azt, aki kérdezte, hogy Tisza Kálmán, a főgondnok, megtette és megteszi azt ami a kötelessége.

Ami különben magát a szőnyegen levő kérdést illeti, én is óhajtom és kívánom, hogy a világ területén bárhol élő magyar ember a magyar nemzet számára el ne veszessen, de midőn más hatalom kormányával szemben egy dologról van szó, kötelességem ezen helyen megmondani, hogy midőn minden állam törvényhozásának vagy kormányának hivatalos beavatkozását hazám területén visszautasítom, akkor nem csinálhatok magam utat arra, hogy mások az egyenjogúság alapján nálunk akarjanak valamit tenni (Helyeslés jobbfelől) és épen azért ily dolognak eszközését törvényhozásilag és kormányilag is, kivéve a barátságos közbenjárást, nem ígérhetem meg. (Helyeslés jobbfelől.)

Székely Elek előadó bemutatja Borsod, Zemplén, Tolna, Jász-Nagykun-Szolnok, Abauj, Torna és Torda-Aranyos megyék, valamint Győr város közönségének kérvényét, a melyben kéri, hogy a zsidó rabbiképző zugiskolák bezárassanak és hogy rabbi-állomásokra csak oly egyének alkalmaztassanak, kik képesítésüket a budapesti rabbi-szeminariumban nyerték. A kérvényi bizottság e kérvényeket a közoktatásügyi bizottsághoz indítványozza utasíttatni.

Simonyi Iván nézete szerint e bizottság nincs helyesen tájékozva. Az orthodoxok nem választanának olyan rabbit, a ki itt képeztetett ki. Annál inkább kedvelik a pozsonyi képezdét, az ugynevezett jesszivat. Rosszolja a miniszterelnök taktikáját, ki egy hét előtt kijelentette, hogy a sajtószabadság megszorítását illetőleg 1848. évi XVIII. t. cz. 14. §-nak korlátozását fogja esetleg kérni. A kormány már annyira ment, hogy az antiszemiták ellen a büntetőtörvényt alkalmazza és pedig legszigorubb formában, mert statáriumot rendelt el.

Tisza Kálmán miniszterelnök: Igen egyszerűen és röviden kérem a t. házat, méltóztassék a bizottság javaslatát elfogadni. Mindazokról, a mikről a képviselő ur beszélt, nem szólok itt; hogy azok, amik, nem tudom, mi kapcsolatban ezen tárggyal, felhozattak és egy lezajlott vitára replikázni hivatvák, ezen incidensből hogyan vannak helyökön, azt megítélheti mindenki. De én azt hiszem, helytelenül cselekedném, ha belebocsátkoznám. Egy pár szót azonban mégis kell mondanom.

Az egyik az, hogy amit a mult alkalommal mondtam, fentartom. De én nem beszéltem a sajtószabadság megszüntetéséről, hanem gondoskodásról, hogy a faj és felekezet közti gyűlöletre izgatás meggátolható legyen.

Onódy Géza: A zsidó lapok hogyan izgatnak?

Tisza Kálmán: Nem tudom, a t. képviselő ur meg nem bir hallgatni. Én hallgattam csendesen, akármit beszélt.

Ez az egyik; a másik pedig az, hogy én részemről nem szövetkeztem és a kormány nem szövetkezett, de igen is kötelességünk mindenkivel szemben az ország nyugalma és a felekezetek közti békét fentartani. A harmadik az, és abban meg lehet, bocsásson meg a képviselő ur, hogy öntudatlanul estem hibába. Az bizony nem volt szép tőlem, hogy ellene és társai ellen statáriumot hirdettem, de én nem tudhattam, hogy a rablók és rablógyilkosok ellen hirdetett statárium ellenük van hirdetve. (Nagy derűtség a jobboldalon. Mozgás.)

Simonyi Iván személyes kérdésben szólal fel és a miniszterelnök azon élére, mely szerint nem tulta, hogy a statárium ellenük szólt, azt ismétli,

Bezárni a nemzeti színházat!

Utolsó frigyelődését a nemzetiségnek! Hazajöttem s elborulva így szóltam feleségemhez:

— Amit a közönség hidegsége a nemzeti színházról lerontott, azt a ti buzgóságtok heve építse fel. Játsszatok kopott ruhában, rongyos színpalok között, mondjatok le a fizetéseitek negyed részéről. (Hosszan tartó tetszés.)

Ném volt az első, öt követték valamenynyien. Vannak még közülök, akik élnek, itt van Szatmáriné, Szigeti József (taps és éljenzés), azok tanuskodjanak szavaim mellett, hogy volt idő, mikor a pellikán fiait táplálták az anyjukat saját keblük vérvél.

Es amikor Egressy Gábor, drámánk büszkesége, visszajött a száműzetésből, szerződnetni kellett volna őt a nemzeti színházhoz. De minthogy erre alap nem volt, én indultam el egy aláírási ívvel, melylyel magam kezdtem meg az allírást husz forinttal, amit még azután kellett a tollammal megkeresnem. (Mozgás.) Találtam még magamhoz hasonló szegény embert, a így lett előteremtve az összeg, melylyel kárpótolni kívántuk azt a nagy talentumot.

Emlékezni fogtok arra az időre, amikor a nemzeti színháznak olyan első rangu művészei, mint Munkácsy Flóra (Felekiné) (Eljenzés), Szerdahelyi Kálmán egy évig mint nem szerződött tagok, rendes fizetés nélkül működtek a színpadon. Többször hallottam Szerdahelyi Kálmántól a tréfás élcet, mikor emlékeztette Felekinét:

hogy az antiszemiták a felelősség reájuk eső részét elvállalják, de vállalják el viszont a szemközt levők is a megillető felelőséget. (Nagy zaj.)

Tisza Kálmán miniszterelnök: Csak azt kell hozzá tennem, tessék a felelőséget nem itt, ahol minden feleletre vonatás nélkül lehet beszélni, hanem a törvény előtt elvállalni, akkor azt fogom mondani, hogy legalább bir tettének bátorságával. (Zajos helyeslés.)

Simonyi Iván: Én soha sem hátráltam (Zaj.)
Irányi Dániel a következő interpellációt intézi az igazságügyminiszterhez:

A budapesti és kir. hadtestparancsnokság báró Edelsheim-Gyulay lovassági tábornok és hadtestparancsnok ur azon két, bár nem katona lovasságát, a kiket a budapesti kir. törvényszék s felebezés folytán a kir. tábla is, elkövetett büncselekmény miatt hat-hat havi börtönre s a nevezett kir. törvényszék az ítélet kihirdetésére megidézett, eltiltotta a megjelenéstől, bizonyos felsőbb rendelethez hivatkozván, melyek szerint a katonatiszteknek, bár polgári állásu cselédjei is, a katonai bíróság hatósága alatt állanak s kére a törvényszéket, hogy mindaddig, míg az e végett a hadtestparancsnokság által megkeresett bécsi cs. és kir. katonai főtörvényszéktől válasz nem érkezik, a további eljárást függeszse fel. A budapesti kir. törvényszék pedig, jöllehet ama rendeleteket, figyelemben vehetőeknek nem tartotta, mégis ahelyett, hogy az idézésére meg nem jelent két egyén ellen a további törvényes lépéseket foganatosította volna, ez esetet az igazságügyminiszternek jelentette föl.

Ugyanazért kérdem a t. belügyminiszter urtól: 1-ször. Igazak-e az imént előadott tények? Es 2-or, ha igazak, mit tett, illetőleg szándékozik tenni, hogy az ország törvényének érvény szerzessék s a törvényszék tekintélye megóvassék?

Elnök a közelebbi ülés napirendjére kitétvén az adótörvényjavaslat folytatolagos tárgyalását, az ülést 1 óra 35 perckor bezárja.

December óra új előfizetést nyitunk s egyszermind hátralékos t. olvasóinkat kérjük az előfizetési pénz haladéktalan beiktatására.

A kiadóhivatal.

Vegyesek.

— **Az új horvát bán.** Gróf Khuen-Héderváry győri főispán, mint már előre jelentettük ő fölsége, a király dec. 1-én kelt legfelsőbb elhatározásával Horvát-Szlavon- és Dalmát-országok bánjává nevezte ki.

— **Báró Ramhet** ő fölsége a király dec. 1-ével horvát-szlavon- és dalmátországi kir. biztosi állása alól fölmentvén, ugyanazon alkalommal az I-ső oszt. vaskorona-renddel tüntette ki.

— **Bedekovich,** leköszönt horvát-szlavon és dalmát minisztert ő fölsége, a király ugyanazon miniszteri tárcára ismét kinevezte, illetőleg ugyanazon állásában megerősítette.

— **A trencsénmegyei gazd. és erdősz. egyesület** folyó évi december 12-én, d. u. 4 órakor a megyeház nagytermében rendes közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Az igazgató

— Emlékezik e még, amikor a színház macskáival voltunk egy kenyéren?

Mert fizetősök a napi kiadások közé volt fölveve abba a rovatba, melynek legalján ott állt a macskák ellátásának költsége. (Derűtség.)

Ez volt az a pokol. S ezért a mostani helyzet előttünk valóságos paradicsomnak tűnik fel. Ma a fővárosnak négy színháza van; s ez nem elég. A nemzet akaratóból, s a király munificenciájából épül az ötödik, a dalszínház. (Tetszés.) Es mindezeket megtölti a honi művészet dicsősége s a főváros közönsége lelkesedéssel. Pártolás és elismerés árad a magyar művészetre az egész ország részéről, kezdve a koronás királytól egész a legszegényebb emberig, a közkatonáig.

Ifjú barátim! új világ ez a tiétek! Ismerjétek ezt meg, hiszen ti alkottátok. Becsüljétek meg, érdemeljétek meg és növeljétek.

Nektek nagyobb földadatot adott a sors, mint nekünk. Mi csak a nemzet életéért küzdöttünk, nektek a nemzet halhatatlanságát kell kiküzdenetek.

Azt mondják, hogy Memnon szobrai néha zenegenének. Szépen hallgatnának, ha körülöttük fölött volna a pálmaliget s árnyékok vetne rájuk. — Te új pálmacerdeje a nemzetnek: ifjú írói és művészi nemzedék, nőj magásra emelkedjél túl rajtunk, hogy koronás lomboddal árnyékokot vess reánk!

Az isten soká éltesse és dicsőséggel árasztza el az ifjú írói és művészi nemzedéket!

választmány megválasztása. 2- Az egyet ujjászervezése. 3. Folyó ügyek. 4. Indítványok.

— **A Toldy-körben** dr. Rentmeister tegnap tartotta második fölolvását a rómaiak némely családji intézményeiről a nőtlenek és hazasságkerülők ellen. Az érdekes tárgy ismét szépszámu közönséget vonzott a kör helyiségébe s a tudós tanár előadása után lelkes éljenekben és tapsokban részült.

— **Pálffy Béla** gróf, megyei tiszteletbeli főjegyző, Pálffy István gróf fia, a főrendi házhoz azon kérelemmel fordult, hogy részére szolgáltatás ki a királyi meghívó a főrendi házba. A ház a mult november 30-diki ülés alkalmával a kérelmet jelentéstétel végett az igazoló bizottsághoz utasította.

— **A vaspályák magyarosodása.** A vaspályai főfelügyelőség a budapesti osztrák magyar állampálya igazgatóságát fölhitva, hogy rövid idő alatt terjeszsen föl osztályzatos kimutatást a vaspályánál alkalmazott tisztke magyarnyelvi jártaságáról. Ezen kimutatás már körül-belül készen van s az tűnik ki belőle, hogy csak a gépészeti téren találkozik itt-ott olyan egyén, aki magyarul nem tud.

— **Róth József** kir. tanácsos és pozsonymegyei tanfelügyelőtől a „Népnevelő“ 7-ik száma egy körrendeletet hoz, mely érdekes megjegyzéseivel fogva a tanítóknak üdvös kalauzul szolgálhat.

— **Simonyi, előbb Steiner Zsigmond** handabandázó nyelvészkedése végre fölköltötte a hivatott szakemberek figyelmét is. Nagysokára a „Közoktatásban“ Balázs Ferencről egy cikk jelezt meg, mely bebizonyítja azt, hogy kétszerkettő csakugyan négy, azaz, hogy oly ember, aki antibarbarus hóbortokban szenved, nem írhat tudományos mű keळेivel bíró nyelvtant. Hanem azért ezt a botrányos nyelvészeti zagyalékokat némely iskola még tan-könyvnek is használja.

— **A Toldy-kör** december 12-diki előadásának műélvezetét nem csekély mértékben fogja emelni azon körülmény, hogy a közreműködők között lesz a 102. számú gyalogezred zenekara is. Stankovits ezredes ur a kör kérelmére a nevezett zenekart ingyen s a legszivesebb előzékenységgel engedte át.

— **Hosszú csőd,** Pongrácz János gróf ellen még 1871-ben csődött rendelt el a trencsénmegyei törvényszék, most, tehát 42 év után a trencsén kir. törvényszék ezt a csődött megszüntette.

— **Jogászbál.** A jogászegyelző egyesület legközelebb tartott tanácskozása alkalmával elhatározta, hogy pénztárának gyarapítására az idén is rendez táncmulatságot.

— **A nemzeti kaszinóban** válság ütött ki. Károlyi István gr. leköszönt az igazgatói állásról s a választmányból is kilépett hat tag, mert G. J. kizárását a választmány egy szótöbbséggel elvetette.

— **Az antiszemitizmus** napról-napra örvendeten terjed mind hazánkban, mind a külföldön, de különösen Német- és Franciaországban. Leghatalmasabb bizonyítéka ennek az antisemita lapok szaporodása. Így például Franciaországban gyors egymásutánban ujabban a következő hirlapok keletkeztek: A „L'Antisémitique“ hetilap, Mirbeau Oktav lapja a „Les Grimaces“, továbbá a „L'Évenement“ című hetilapok.

— **Dr. Huszár J.,** nyitrai orvos, hivatásának áldozata lett. Pár hét előtt ugyanis egy viziszonnyban elhalt ember hullájának boncolásával megsértette újját a bonckéssel s noha azonnal égette a sebet, néhány nap előtt kitért rajta is a viziszonny s pár napi szörnyű szenvedés után meghalt.

— **Bednarz,** a színházlátogató közönségnek egyik kedvence, hosszas betegségből teljesen fölépülve holnap a „Giroffé-Giroffá“ című darabban föllep. Ezen darab a folyógyult színművészek jutalomjátéka is lesz s így biztosra vehetjük, hogy a közönség rég látott kedvencét tömeges megjelenésével tünteti ki.

— **A pozsonyi dalárda** folyó hó 16-án délutáni 4 órakor tartja az egyet helyiségében (dómiskolai épület) ezévi közgyűlést.

— **Halálozás.** Liptószentiványi Szentiványi Lászlóné, szül. nagyjesseni Jeszenszky Szidónia urnő december 1-én, életének 72-ik évében tüdőszélhűdés következtében elhunyt. Temetése nagyszámu s előkelő résztvevő közönség kísérete mellett ma ment végbe.

— **Két híres lövő.** Carvernek, a híres lövőnek, kit a lövésben még nem mult felül senki, vszedelmes vetélytársa akadt Stabbs kapitányban. A verseny fogja eldönteni: melyiknek ügyessége kekedik felül. Stabbsnak mult évben érdekes fogadása volt. Fogadott arra, hogy egy ismétlő fegyverrel a tizenyolc lábnyi magasságban felakasztott zsinórt átlövi és a zsinórra akasztott három üvegolyót, mielőtt a földre hullana egyenkint lövi szét. A fogadást megnyerte. Mindenki kíváncsian várja Amerikában a két kitűnő lövő diadalát, mely bármelyiknek, nem kis diadala lesz.

— **Fölrobbant köpölada** Valkányban K h o n e r nagybirtokos kastélyában nagy puffanás, káprázatát fény s erős füst riasztotta föl egy pillanat alatt a fekete kávé mellett ülő társaságot. Egy heves robbanás történt azáltal, mert köpöladába a szobaleány egy hordóból, azon hiedelemben, hogy az e célra szolgáló fekete homokot tartalmaz, puskaport rakott s a háziúr Khoner szivarjának végét a köpöladába dobta. Szerencsére a pillanatnyi ijedelmén kívül más baj nem történt, Kohner néhány jelentéktelen égési sebeket kapott.

— **Heine és Meyerbeer.** Mario, hajdanában a tenoristák királya, a Figaróban a következő érdekes dolgokat eleventi fel: Meyerbeert, akinek gazdagsága köztudomású volt, a németek elárastották látogatásaikkal és leveleikkel, amik rendesen azzal végződtek, hogy a tárcát kellett volna kinyitni. A fősvény zeneszerző nagy erélylyel védelmezte ajtáját és pénzeszekerényét. Az alkalmatlankodók közt sok olyan volt, akit nem lehetett kifizetni egy pár szóval, ilyen volt a többek közt Heine. A megszorult költő soha sem jött üres kézzel, mindig hozott magával egy pár dalt, vagy balladát, hogy Meyerbeer tegye zenére. Meyerbeer azzal igyekezett kibújni, hogy a Heine költeményei sokkal tökéletesebbek és magasztosabbak, sem hogy azokat szabad volna zenére tenni. Heine dühös is volt rá nagyon. Egyszer — beszél Mario tovább — a Meyerbeer szalonjában ültünk, a zenéről beszélgetve, én a zenét bizonyos vagdalt hushoz hasonlítottam, mit a szakácsok tele raknak mindenféle anyaggal amit csak az tud megemészteni aki megszokta. Meyerbeer sértve érezte magát „én csak mégis több vagyok mint egy szakács”, mondta felindulva s ott hagyott bennünket a faképnél. Heine pedig nagy örömmel felugrott, „Köszönöm kedves Mario — mondá — hogy ezt a kevély fősvényt ugy kifizette, valóban ez az ember nem több, mint egy szakács!” Még távozása közben is egyre mondogatta: „Szakács! szakács! szakács!” A két ember nem is volt soha többé jó viszonyban egymással.

— **Hibás az időszámításunk.** Ezt a fölfedezést tette Sattler müncheni tanár. A müncheni „Allg. Ztg.” e napokban tőle egy cikket hozott, melyben azt bizonyítja, hogy Jézus születési évét későbbre vitték föl eddig. A nevezett tanár három Heródes-korbelti pálmákkal ékített rézpénzzel bizonyítja be állítását. Szerinte a tévedés öt esztendő. Jézust

Róma építése után 783. ápril 7-én feszítették keresztre s 40 nappal később, 783. május 18-án fölment a mennybe. Jézus nyilvános élete tehát 780. november 17. és 783. május 18. közé esik, s mivel a 783. év zsidó szökőév volt, 13 hónappal 2 fél évet, vagy pontosan számítva 2 év és 7 hónapot töltött be. 780. november 17. és 783. május 18. közé három husvétii ünnep esik, a 781., 782., és 783-ki, mely utóbbik Jézus meghalt. A 780., 781., 782., és 783. évek Róma építése után megfelelnek a keresztyén időszámítás 27., 28., 29. és 30. évének. Ha a Róma építése utáni 749. évet vesszük föl Krisztus születése évül, Krisztus működése a mi időszámításunk szerinti 31., 32., 33., 34. évekre esik, tehát a keresztyén időszámítás öt évvel téved, vagyis most nem 1883-at, hanem 1880-at kellene írunk.

— **A mahdi és El-Adar.** Most, hogy a mahdi Szudánban győzelmet aratott az egyiptomi csapatok fölött. nem lesz érdektelen annak felemlítése, hogy nemrég a kairó El-Athar nevű dervis kolostor egy fetvát bocsátott ki a mahdi ellen, nyilvánosan ál prófétának bélyegezve őt. A kolostor nagy tekintélynek örvend a mohamed-világban és így ennek álláspontja a mahdival szemben mindenesetre befolyással lesz a jelenlegi helyzetre. Ez a dervis-kolostor tulajdonképen a mohamedán tudomány főiskolája; 12,000 rendes bennlako tanítványa van, 206 rendes tanarral, előadják a teológiát, a jogtudományt, az arab nyelvet és mennyiségtant. Az El-Athar határtalan tiszteletben részesül minden mohamedán részéről.

Törvényszéki csarnok.

Pozsony, dec. 3

A pozsonyi kir. törvényszék 1883. évi december 5-én a következő polgári perekben hoz ítéletet:

1. Simonovics Teréznek Mannheimi Gábor ellen, a nagyszombati szab. kir. város béke bírāja előtt 15 frt. iránt indított ügyében az ítélet ellen beadott semmisségi panasz folytán.
2. Szomolányi volt urbéreseknél, gróf Pálffy Mór ellen végrehajtás miatti panaszában.
3. Özv. Udvarnok Bélának Benyovszky Lajos ellen 432 frt. 10 kr. iránti keresetében.
4. Mikus Franciskának, — Mikus Antal elleni örökség kiadatása iránti keresetében.
5. Bohler Frigyesnek, d'Henin Angelika hercegnő és társai ellen 116.000 frt. iránti perében.
6. Wertheimer Manó és fiai cégnek Nagyszombat városa ellen 750 frt. iránti perében.
7. Legény Jánosnak, Tola Lukács és neje ellen 1066 frt. 66 1/2 kr iránti perében.
8. Krausz Mihály és nejeuek özv. Ondrovics Józsefné s társai ellen tulajdonjog elismerése iránti perében.
9. Pribil József és nejeének Magyar Magdolna ellen tulajdonjog iránti perében.
10. Hofer Mátyásnak, özvegy Hofer Józsefné ellen 1983 frt. iránti perében.
11. A tiszti ügyésznek, Ulicsni Mária elleni gondnoksági perében.

12. Tiszti ügyésznek, Roth Márton elleni gondnoksági perében.

13. Kku Surina József és Mártonnak, Kku Surina Anna és József ellen örökség kiadatása iránti perében.

14. Bednárk'Mariának, Bucsányi Mihály elleni 500 frt iránti perében.

15. Otcaska Károlynak, Ambrosy Katalin és Mária ellen 72 frt ügyvédi munkadíj iránti perében.

Legújabb.

Kecskeméten a tegnapi választás nem vezetett eredményre. Ugyanis a függetlenségi párt jelöltje Halász 160, az antiszemita Vadnay 339, a kormánypárti Vámos 357 szavazatot kapott. A két utóbbi között tehát új választás lesz. Mint levelezünk írja a kormánypárt a zsidókkal egyesülve példátlan lélekvásárlást vitt végbe, mindamellett ott mindenki tudja, hogy Vadnay az új választás alkalmával nagy többséget nyer.

Kairóból jelentik, hogy Darfur tartományban fölkelés tört ki. A kormányzó megsebesült. Hir szerint Kassala környékén a beduin törzsek szintén fölláztak.

— **Színház.** Ma, december 3-án. „DIE BEKENTNISSE”. Vigjáték 3 fölvonásban.

A „Pozsony” táviratai.

Bécs, dec. 3. A dalművész és dalszerző Hölzel Gusztáv mára viradó éjjel meghalt. — Lorenz tanár állítólag egészségi okokból előadásait fölfüggesztette.

London, dec. 3. Hartington választói előtt beszédet tartott, melyben Francia és Angolország teljes egyetértését kiemelte.

Belgrád, dec. 3. Ujabb zavargások hire terjedt el, mely azonban alaptalannak bizonyult.

Ráth Ferenc,

felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

K I S H I R D E T Ő .

E rovatban közölt hirdetmények után minden szóért 2 krajcár fizetendő.

Egy fiatal kisasszony,

ki németül és magyarul beszél, a háztartás vezetését érti és az összes kézimunkákban jártas, jól zongorázik, alkalmaztatni óhajt mint házikisasszony vagy gyermekek melé mint nevelőnő.

Kitűnő gazdasszony

ki a német nyelven kívül magyarul is beszél, ó bizonyítványok alapján alkalmazást kaphat. Levelek M. D. betűk alatt a kiadóhivatalba küldendők.

Oly nevelőnőt

kesesnek a vidékre két leánygyermek mellé, aki a magyar, német és francia nyelvben jártas, azonfölül zongoratanításra s arra is vállalkozhatik, hogy növendékeit a gazdasszonykedés főelemeibe gyakorlatilag beavassa. Levelek O—y jegy alatt a kiadóhivatalba küldendők.

Gazdasszonyi állást

keres egy középkorú özvegyő magányos úrhoz, aki a házgondozást érti, külső-belső gazdaság vezetésében alaposan jártas.

Két szép utcai lakás,

látogatott utcában a város legszebb és legegészségesebb részén melyeknek mindegyike 4 utcai-, 1 udvari-, 1 előszoba, honyha, mosókönya, pince, padlásból áll. és egyike kizárólag az 1-ső másika a II-ik emeletet teljesen elkülönítve képezi. 1884. évi április 1-vel bébe adandó. Tudakozásokat a kiadóhivatal fogad el.

Egy vidéki fiatal úr,

kinek tisztességes vagyoni helyzete van, 17—18 éves, művelt s kellemes külsejű hölgyekkel komoly szándékból kíván szorosabb ismeretséget kötni. Leveleket, melyekhez fényképek melléklendők, teljes titoktartás biztosítása mellett „Kincskereső” cím alatt a kiadóhivatal fogad el.

Egy műkertész,

kinek családi viszonyai miatt kellett urágát elhagyni, hasonló minőségben keres alkalmazást. Bizonyítványai között külföldi szakemberek elismerő nyilatkozatai is vannak. Leveleket „Flóra” cím alatt lapunk kiadóhivatala fogad el.

Házmesternek

ajánlközik egy 45 éves, egészen munkaképes egyén, k előbb kőműves mesterséget űzött s ilyen minőségben fogva a házi felügyeletet sikeresebben kezelheti. Levelek „M—k” jegy alatt a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egy kétemeletes új ház,

mely még adómentes, és a város igen szép és egészséges részében fekszik Pozsonyban, szabad kézből eladó. Alkuszok közvetítése egészen ki van zárva. Leveleket R—y jegy alatt a kiadóhivatal fogad el.

Egy fiatal erdész,

ki állás: után tisztességes jövedelemmel rendelkezik, komoly szándékból kíván 18—20 éves tisztességes hajdonokkal ismeretséget kötni. A vagyoni helyzetre nézve nagyobb igénye nincs, de a házias nevelésre nagy súlyt fektet. Levelek „Hymen” cím alatt a kiadóhivatalba küldendők.

Két tanuló

teljes ellátást kaphat oly tisztességes családban, ahol zongora használatán kívül francia s angol nyelvben is vehetnek leckéket. Levelek D—r jegy alatt a kiadóhivatalban küldendők.

Mérnöki műszerek

és pedig 1 Kraft-féle mérő-asztal, egy dioptra (lénia), egy dioptra-lénia dioptrával együtt, egy lánc, egy szeglet-tűkőr, keveset használva, a legjobb karban eladandók. Bővebb értesítést e lap kiadóhivatala ad.